

Forfatter: Schandorph, Sophus

Titel: Udrag fra EN ENKESTAND

Citation: Schandorph, Sophus: "Fortællinger", i Schandorph, Sophus: *Fortællinger*, 1901, s. 58.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schandorph01val-shoot-idm139737874366240/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Fortællinger

saa mange smukke Kvinder, han var kommen i Forbindelse med. Han berusede sig i en almindelig erotisk-romantisk-religiøs Atmosfære; der var en indbyrdes Affinitet mellem ham og alle Kvinder, som uklart idealistisk Sværmeri og ubevidst, bunden Sanselighed bragte i mer eller mindre hallucinerede Tilstande. Bevidst var han hverken Hykler eller Forfører, og det æstetisk-begejstrede Liv i sin Gerning opfattede han for ramme Alvor som positiv Religiositet.

Uldent og blødt, tæt og stille faldt Sneen en Eftermiddag i Begyndelsen af Februar Maaned. Endnu stred det nedfaldende Tusmærke med den stille Frostdags blege rødgule. Fru Cecilie sad i sin Stue, hvor det solide Knudebrænde, hun fik fra Herregaarden, boldrede og knaldede i Kakkelovnen. Hun havde lige bragt den lille Johanne til Ro; hun havde ved at klæde hende af glædet sig over, at det sygelige Barns hidtil saa magre og kantede Lemmer begyndte at antage rundere og blødere Former. Den Sæng, hvormed hun uden at tænke paa, hvad det var for en, havde sunget Barnet i Søvn, surrede hende om Øret, hun søgte at orientere sig; det var „Auf Flügeln des Gesanges“. Nu nynnede hun den højt, medens hun drømmende stirrede ud i det hvide Vejr. Hun sang den sidste Strofe:

Dort wollen wir niedersinken
Unter dem Palmenbaum,
Und Liebe und Ruhe trinken
Und träumen seligen Traum.

og medens hun lænede sig tilbage i Stolen og lukkede Øjnene, pibjede Taarerne frem mellem Øjenlaagene. Hvad græder jeg for? sagde hun til sig selv, og dunkle Minder fra hendes Pigetid, da hun ogsaa havde grædt, naar denne dragende Længsel havde klinget hende i Møde i Romantikens Toner, kom frem for hende. Jeg maa læse en gudelig Bog, tænkte hun; mon den gamle Verdslighed igen skulde faa Magt med mig? Hun fik fat i en Prædikensamling, men det var nu blevet saa mørkt, at hun maatte have Lys for at kunne læse. Paa den anden Side syntes hun ikke, at hun havde Lyst til at se Lys. Medens hun saaledes stod raadvild, bankede det paa Døren.

— God Aften, kære Frue! lød Pastor Alstrups Røst.

— Nu skal jeg tænde Lys, sagde Cecilie stammende og rev en Svovlstik af. Præsten slukkede den i en Hast, lo lidt og sagde:

— Aa nej. Her er saa yndigt i Deres Stue i denne ubestemte Dæmring.

Han var ved denne Bevægelse kommen hende ganske nær. Hans blanke, brune Øjne funkede hende i Møde med en underlig metalagtig Glans. Hun blev staaende som fasttryllet til Pletten. Præsten greb hendes Haand. Hun isnede fra Top til Taa, da hun hørte hans Stemme lyde i hendes Øre.

— Timen er kommen, sagde han med en myndig Venlighed, der efterhaanden gik over til Lidenskabens Hurtighed, da jeg bør tale ud for Dem. De længes og higer, som Menigheden efter sin Brudgom, efter det store mystiske Pavntag, der fører Jeget gennem Ubevidsthedens Død til Opstandelse i Salighed. De længes efter at hvile ved Guds Hjerte, efter at svælge i guddommelig Nydelse. Men forinden maa De lære at elske, elske med Kvindehjerterets fulde Hengivelse. Kun gennem den jordiske Elskov gaar Vejen til den himmelske. I Mands og Kvindes Elskov ligger Poesiens Anticipation af det salige Liv. Tror De ikke, at jeg har mærket, at Deres Hjerte drages mod mit? Som det helliges Organ har min Røst trængt til Deres Hjerte. De fandt, at jeg var i Stand til at give Deres dybe, dunkle Sjælerørelser Livets Flugt og Klarhed. De trænger til en Aand, der kan forme Deres indre Fyldte, jeg trænger til at sænke mig i en Sjæls bølgende, stigende og synkende Følelsesliv, i „das ewig Weibliche“.

Hadde Præsten talt for direkte? Forstod Cecilie nu først den Tankegang, som hun havde hørt ham gentage flere Gange? Vist er det, at hun følte noget oprøre sig i sit inderste. Dette underlige Sammenvæv af det, der havde været hende helligst, og noget rent profant gik pludselig op for hende. Han havde tvunget hende lætlere ind til sig. Fra hans Kind følte hun en brændende Varme straae over paa hendes egen. Hans Øje formelig gnistrede i Mærket. Hun gjorde Modstand og trak sig tilbage; hun følte en kold Klamhed bedække hendes Hud.

Der var dødsstille i Stuen. Hun hørte kun sit eget angestfulde Hjerteslag, Pendulurets Dikken og Præstens feberagtig hurtige Aandedræt. Hun var som paa Pinebænken.

En spinkel Klingren lød pludselig ndefra, og saa med ét et Knald som et Pistolskud. Præsten slap hende. Hun løb hen mod Døren, som i en Hast blev revet op, og Lys fra Entreen belyste en høj, pelsindhyllet Skikkelse paa Tærskelen.

— Povlsen! raabte Cecilie, kastede sig til hans Bryst og klamrede sig til ham. Hjælp mig, som i gamle Dage!